Co-funded by the European Union

Tvorba upravených textů a videí

Úvod

Italský tým vytvořil metodiku adaptace literárních textů a videí ve znakovém jazyce tak, aby byly přístupné žákům s různým jazykovým a vzdělávacím zázemím, se zvláštním důrazem na neslyšící žáky.

Cílem projektu Sign Tales je vytvořit vícejazyčnou literární antologii, která podporuje učení psané angličtiny a IS a současně posiluje inkluzi ve vzdělávání. Proces adaptace byl navržen tak, aby každý žák bez ohledu na věk, jazykové kompetence či sluchové znevýhodnění mohl poznávat a užívat si významné evropské literární dědictví.

Adaptační proces se vztahoval na vybraná literární díla, folklorní příběhy a pohádky, které jsou součástí společné evropské kulturní tradice.

Postup adaptace krok za krokem

1. Původní text

Vyberte příběh se vzdělávací a kulturní hodnotou.

2. Analýza

Analyzujte slovní zásobu, složitost vět, kulturní odkazy, postavy a strukturu vyprávění.

3. Slovní zásoba

Vyberte klíčovou slovní zásobu a uspořádejte ji do tematických kategorií.

4. Tři úrovně

Přizpůsobte obsah úrovním 1, 2 a 3 podle potřeb žáků.

5. Videa v IS

Vytvořte adaptace ve znakovém jazyce a přístupné komplexní materiály.

Progetto n° 2024-1-IT02-KA220-SCH-000253234. Finanziato dall'Unione Europea. Le opinioni e le opinioni espresse sono però solo dell'autore o degli autori e non riflettono necessariamente quelle dell'Unione Europea o dell'Agenzia Esecutiva Europea per l'Istruzione e la Cultura (EACEA). Né l'Unione Europea né l'EACEA possono essere ritenute responsabili di esse.

1. ***Výběr původního textu***

Prvním krokem byl výběr literárních textů s obecně platnou vzdělávací a kulturní hodnotou. Příběhy byly vybírány podle těchto kritérií:

- Význam pro evropské kulturní dědictví.
- Vzdělávací přínos pro děti a mladé lidi.
- Možnost vizuálního vyprávění.
- Vhodnost pro adaptaci do zjednodušené angličtiny a IS.

2. ***Analýza jazykové náročnosti***

Každý původní text byl analyzován s cílem určit:

- Náročnost slovní zásoby.
- Složitost větné struktury.
- Kulturní odkazy.
- Strukturu vyprávění.
- Postavy, prostředí a klíčové události.

Tato analýza týmu umožnila určit, které prvky je třeba zjednodušit, zachovat nebo rozšířit podle cílové vzdělávací úrovně.

3. ***Určení slovní zásoby***

Klíčová slovní zásoba byla vybrána z každého textu a uspořádána do tematických kategorií.

<u>Kategorie slovní zásoby – úroveň 1</u>

- Barvy
- Čísla
- Zvířata
- Jídlo
- Členové rodiny

<u>Kategorie slovní zásoby – úroveň 2</u>

- Emoce
- Otázky s tázacími zájmeny (kdo, co, kde, kdy, proč)
- Povolání
- Místa
- Počasí
- Nástroje a předměty

Progetto n° 2024-1-IT02-KA220-SCH-000253234. Finanziato dall'Unione Europea. Le opinioni e le opinioni espresse sono però solo dell'autore o degli autori e non riflettono necessariamente quelle dell'Unione Europea o dell'Agenzia Esecutiva Europea per l'Istruzione e la Cultura (EACEA). Né l'Unione Europea né l'EACEA possono essere ritenute responsabili di esse.

Kategorie slovní zásoby – úroveň 3

- Země, státy
- Přídavná jména
- Abstraktní pojmy
- Popisný jazyk
- Pokročilejší tematická slovní zásoba
-

Ke každé položce slovní zásoby byly vytvořeny definice, vysvětlení a vizuální podpora.

4. ***Adaptace do tří vzdělávacích úrovní***

Texty byly následně upraveny do tří úrovní, které odpovídají různým stupňům vzdělávání.

ÚROVEŇ 1

• Velmi krátké věty
• Jedna myšlenka v každé větě
• Časté opakování
• Konkrétní slovní zásoba
• Výrazná vizuální podpora

Pro začínající studenty jazyků

ÚROVEŇ 2

• Krátké, ale navazující věty
• Emoce a motivace
• Otázky s tázacími zájmeny
• Rozmanitější slovní zásoba
• Podrobnější popisy

Pro rozšíření porozumění

ÚROVEŇ 3

• Delší a složitější věty
• Bohatší slovní zásoba
• Kulturní odkazy
• Jemněji odstíněné emoce
• Zachovaný literární styl

Pro pokročilé čtenáře

Adaptace úrovně 1 (předškolní vzdělávání)

Cílová skupina

- Děti v předškolním vzdělávání a začátečníci v učení jazyka.

Progetto n° 2024-1-IT02-KA220-SCH-000253234. Finanziato dall'Unione Europea. Le opinioni e le opinioni espresse sono però solo dell'autore o degli autori e non riflettono necessariamente quelle dell'Unione Europea o dell'Agenzia Esecutiva Europea per l'Istruzione e la Cultura (EACEA). Né l'Unione Europea né l'EACEA possono essere ritenute responsabili di esse.

Cíle

- Rozvíjet základní gramotnost.
- Představit jednoduchou anglickou slovní zásobu.
- Podporovat vizuální učení.
- Usnadnit porozumění opakováním a jasnou strukturou příběhu.

Principy adaptace

- Velmi krátké věty.
- Jedna myšlenka v každé větě.
- Časté opakování klíčových slov.
- Konkrétní slovní zásoba.
- Výrazná vizuální podpora.
- Omezený počet postav a událostí.

Typické rysy

- Jednoduchá struktura podmět–přísudek–předmět.
- Zaměření na slovní zásobu: barvy, zvířata, jídlo, čísla a členy rodiny.
- Minimální využití popisného jazyka.

Adaptace úrovně 2 (základní škola)

Cílová skupina

- Žáci základních škol.

Cíle

- Rozšířit znalost slovní zásoby.
- Zlepšit porozumění čtenému textu.
- Představit složitější posloupnosti vyprávění.

Principy adaptace

- Krátké, ale navazující věty.
- Začlenění emocí a motivací k jednání postav.
- Rozmanitější slovní zásoba.
- Používání otázek s tázacími zájmeny.
- Podrobnější popisy míst a postav.

Progetto n° 2024-1-IT02-KA220-SCH-000253234. Finanziato dall'Unione Europea. Le opinioni e le opinioni espresse sono però solo dell'autore o degli autori e non riflettono necessariamente quelle dell'Unione Europea o dell'Agenzia Esecutiva Europea per l'Istruzione e la Cultura (EACEA). Né l'Unione Europea né l'EACEA possono essere ritenute responsabili di esse.

Typické rysy

- Jednoduché dialogy.
- Vztahy příčiny a následku.
- Začlenění slovní zásoby: povolání, míst, počasí a nástrojů.
- Rozvinutější struktura příběhu.

Adaptace úrovně 3 (střední škola)

Cílová skupina

- Žáci středních škol.

Cíle

- Rozvíjet pokročilé čtenářské dovednosti.
- Posilovat kritické myšlení.
- Zachovat větší část původního literárního obsahu.

Principy adaptace

- Pokročilejší slovní zásoba.
- Delší a složitější věty.
- Zahrnutí kulturních a historických odkazů, pokud jsou relevantní.
- Bohatší popisy a podrobnosti vyprávění.

Typické rysy

- Širší škála přídavných jmen.
- Odkazy na země a kultury.
- Jemněji odstíněné emoce a motivace k jednání postav.
- Zachování literárního stylu, kde je to možné.

Progetto n° 2024-1-IT02-KA220-SCH-000253234. Finanziato dall'Unione Europea. Le opinioni e le opinioni espresse sono però solo dell'autore o degli autori e non riflettono necessariamente quelle dell'Unione Europea o dell'Agenzia Esecutiva Europea per l'Istruzione e la Cultura (EACEA). Né l'Unione Europea né l'EACEA possono essere ritenute responsabili di esse.

Adaptace videí do IS

Součástí projektu Sign Tales byla také tvorba videí ve znakovém jazyce, která mají zajistit dostupnost obsahu pro neslyšící žáky.

Adaptace videí vycházela ze stejné struktury jako adaptace psaných textů- tři úrovně.

LEVEL 1

- Pomalé tempo znakování
- Velký prostor pro vizuální podporu
- Základní slovní zásoba
- Časté opakování
- Emoční výraz obličeje

LEVEL 2

- Mírné tempo znakování
- Podrobnější vyprávění
- Střídání rolí
- Bohatší slovní zásoba
- Základní vedení dialogu

LEVEL 3

- Přirozené tempo znakování
- Bohatší slovní zásoba
- Pokročilá strategie dialogu
- Složitější vyprávění
- Literární a kulturní kontext

Adaptace do znakového jazyka – úroveň 1

Charakteristiky

- Pomalé tempo znakování.
- Výrazná vizuální komunikace.
- Jasně vymezený a velký prostor pro znakování.
- Základní slovní zásoba.
- Časté opakování.
- Výrazná mimika a techniky vizuálního vyprávění.

Progetto n° 2024-1-IT02-KA220-SCH-000253234. Finanziato dall'Unione Europea. Le opinioni e le opinioni espresse sono però solo dell'autore o degli autori e non riflettono necessariamente quelle dell'Unione Europea o dell'Agenzia Esecutiva Europea per l'Istruzione e la Cultura (EACEA). Né l'Unione Europea né l'EACEA possono essere ritenute responsabili di esse.

Cíle

- Usnadnit porozumění mladším žákům.
- Podpořit osvojování slovní zásoby.
- Minimalizovat kognitivní zátěž.

Adaptace do znakového jazyka – úroveň 2

Charakteristiky

- Střední tempo znakování.
- Rozšířená slovní zásoba.
- Podrobnější vyprávěcí sekvence.
- Zavedení střídání rolí a základních strategií vedení dialogu.
- Rozmanitější využití gramatických struktur.

Cíle

- Posílit porozumění jazyku.
- Podporovat rozvoj vyprávění.
- Rozšiřovat jazykové kompetence.
- Pokročilé používání prostředků pro členění a návaznost projevu.

Adaptace do znakového jazyka – úroveň 3

Charakteristiky

- Přirozené tempo znakování.
- Bohatší a specializovanější slovní zásoba.
- Podrobnější vysvětlení a popisy.
- Pokročilé používání prostředků pro členění a návaznost projevu.
- Složitější struktury vyprávění.
- Zachování kulturních a literárních kontextů.

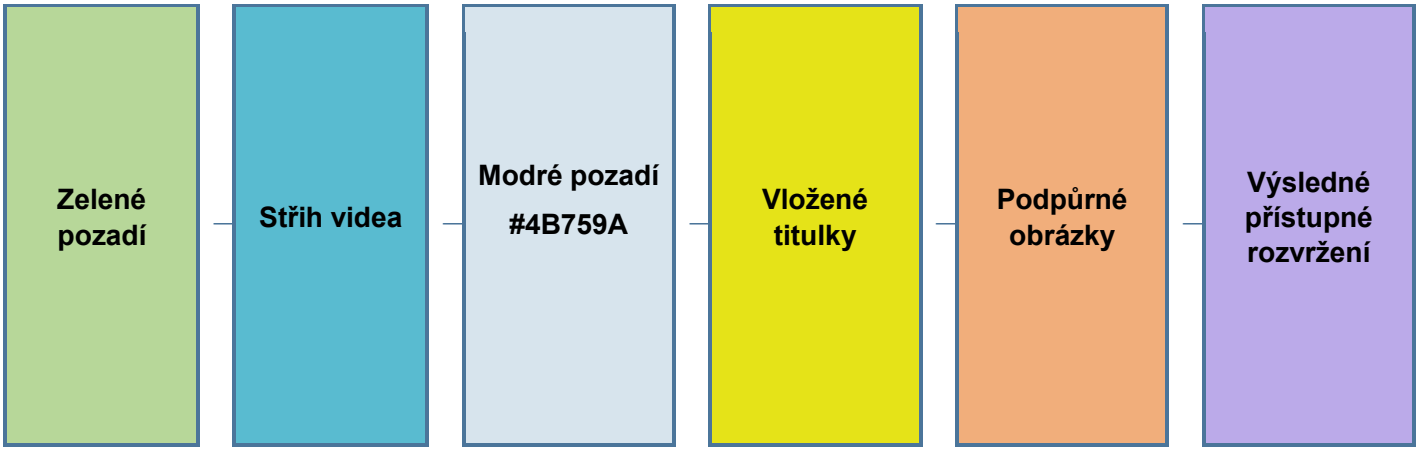
Progetto n° 2024-1-IT02-KA220-SCH-000253234. Finanziato dall'Unione Europea. Le opinioni e le opinioni espresse sono però solo dell'autore o degli autori e non riflettono necessariamente quelle dell'Unione Europea o dell'Agenzia Esecutiva Europea per l'Istruzione e la Cultura (EACEA). Né l'Unione Europea né l'EACEA possono essere ritenute responsabili di esse.

Cíle

- Podporovat pokročilé čtenářskou gramotnost.
- Podporovat hlubší porozumění literárním textům.
- Rozvíjet pokročilejší kompetence ve znakovém jazyce.

Technické požadavky na uživatelskou dostupnost při tvorbě videí

Postup tvorby videa

Klíčové prvky dostupnosti: černé oblečení s dlouhými rukávy, vysoký vizuální kontrast, kontrolované tempo znakování, stále viditelné titulky a obrázky synchronizované s příběhem.

Aby byla zajištěna vysoká úroveň dostupnosti, jednotnosti a vzdělávací kvality všech videí Sign Tales, vytvořil italský tým konkrétní technické pokyny pro natáčení, střih a finální zpracování videí ve znakovém jazyce.

Prostředí pro natáčení

Všechny záznamy ve znakovém jazyce se musí natáčet před zeleným pozadím. To umožňuje při střihu odstranit původní pozadí a nahradit je jednotným vizuálním prostředím ve všech videích projektu.

Progetto n° 2024-1-IT02-KA220-SCH-000253234. Finanziato dall'Unione Europea. Le opinioni e le opinioni espresse sono però solo dell'autore o degli autori e non riflettono necessariamente quelle dell'Unione Europea o dell'Agenzia Esecutiva Europea per l'Istruzione e la Cultura (EACEA). Né l'Unione Europea né l'EACEA possono essere ritenute responsabili di esse.

Použití zeleného pozadí má několik výhod:

- Jednotná vizuální prezentace ve všech partnerských zemích.
- Lepší viditelnost znakující osoby.
- Větší flexibilita při střihu.
- Možnost začlenit obrázky a vizuální podporu související s příběhem.

Barva pozadí

Po úpravě musí mít výsledné video modré pozadí (#4B759A). Tato barva byla vybrána v souladu se zásadami přístupnosti, protože poskytuje:

- Příjemný zážitek při delším sledování.
- Dobrý vizuální kontrast s oblečením znakující osoby.
- Menší únavu očí.
- Lepší dostupnost pro osoby se zrakovými problémy.

Projekt vyžaduje, aby osoby znakující nosily jednoduché černé oblečení s dlouhými rukávy. Vzniká tak zřetelný kontrast mezi rukama, pohyby těla a modrým pozadím, což výrazně zlepšuje viditelnost znaků i nemanuálních prvků, například mimiky.

Zvolené modré pozadí je dostatečně tmavé, aby nerušilo pozornost, a zároveň se odlišuje od černého oblečení. Zajišťuje tak dobrou čitelnost pro neslyšící i zrakově postižené uživatele.

Vložené titulky

Při střihu musí být titulky trvale vloženy přímo do videa; nelze se spoléhat na automaticky generované titulky platforem pro sdílení videí.

Proč vkládat titulky:

Progetto n° 2024-1-IT02-KA220-SCH-000253234. Finanziato dall'Unione Europea. Le opinioni e le opinioni espresse sono però solo dell'autore o degli autori e non riflettono necessariamente quelle dell'Unione Europea o dell'Agenzia Esecutiva Europea per l'Istruzione e la Cultura (EACEA). Né l'Unione Europea né l'EACEA possono essere ritenute responsabili di esse.

Vzdělávací přístup

Projekt Sign Tales podporuje souběžný rozvoj:

- Gramotnosti v psané angličtině.
- Porozumění znakovému jazyku.

Obě formy proto musí být ve videu vždy viditelné a vzájemně synchronizované.

Kvalita a přesnost

Automaticky generované titulky často obsahují chyby a nesrovnalosti. Ty mohou negativně ovlivnit výsledky učení a vést k nesprávnému pochopení psaného textu nebo znakovaného obsahu.

Předcházení chybám

Videoplatformy mohou nesprávně určit používaný jazyk a automaticky vytvořit nevhodné překlady nebo titulky. To může vyvolat zmatek ohledně znakového jazyka ve videu a snížit vzdělávací hodnotu materiálu.

Vzhled titulků

Pro maximální dostupnost musí titulky dodržovat jednotný vizuální formát:

- Barva pozadí: černá (#000000)
- Barva textu: žlutá (#DFDD28)
- Písmo: Verdana

Progetto n° 2024-1-IT02-KA220-SCH-000253234. Finanziato dall'Unione Europea. Le opinioni e le opinioni espresse sono però solo dell'autore o degli autori e non riflettono necessariamente quelle dell'Unione Europea o dell'Agenzia Esecutiva Europea per l'Istruzione e la Cultura (EACEA). Né l'Unione Europea né l'EACEA possono essere ritenute responsabili di esse.

Příklad výsledného rozvržení videa

Proč Verdana?

Písmo Verdana bylo vybráno, protože:

- Na digitálních obrazovkách se velmi dobře čte.
- Jednotlivá písmena lze snadno rozlišit.
- Vyhovuje uživatelům s dyslexií a obtížemi při čtení.
- Zůstává čitelné i při menší velikosti.

Žlutý text na černém pozadí vytváří výrazný kontrast a zlepšuje čitelnost pro osoby se slabším zrakem a dalšími zrakovými omezeními.

Použití podpůrných obrázků

Do videa by měly být podle potřeby začleněny vzdělávací obrázky související s příběhem.
Plní několik funkcí:

- Posilují porozumění příběhu.
- Podporují učení slovní zásoby.
- Poskytují vizuální kontext abstraktním pojmům.
- Pomáhají žákům, kteří mají potíže propojit znakový jazyk s psaným textem.

Progetto n° 2024-1-IT02-KA220-SCH-000253234. Finanziato dall'Unione Europea. Le opinioni e le opinioni espresse sono però solo dell'autore o degli autori e non riflettono necessariamente quelle dell'Unione Europea o dell'Agenzia Esecutiva Europea per l'Istruzione e la Cultura (EACEA). Né l'Unione Europea né l'EACEA possono essere ritenute responsabili di esse.

Vizuální podpora je zvlášť důležitá pro:

- Malé děti.
- Začínající čtenáře.
- Neslyšící žáky, kteří si osvojují psanou angličtinu.
- Žáky s opožděným vývojem jazyka nebo kognitivními obtížemi.
- Uživatele s dalšími komunikačními potřebami.

Obrázky mají přímo odpovídat obsahu vyprávění a být synchronizovány se znakovou i psanou informací.

Dostupnost pro různé skupiny žáků

Model videí Sign Tales byl navržen podle principů univerzálního designu pro učení (UDL) a vícesložkové přístupnosti.

Každé video kombinuje:

- Znakový jazyk
- Psané titulky
- Ilustrace
- Dostupné barevné kontrasty
- Tempo znakování přizpůsobené cílové skupině

Tento komplexní přístup umožňuje žákům různého věku, jazykových kompetencí a vzdělávacího zázemí přistupovat ke stejnému obsahu prostřednictvím více kanálů.

Role neslyšících překladatelů a znakujících osob

Překlady a adaptace do znakového jazyka by měli, kdykoli je to možné, provádět neslyšící odborníci.

Neslyšící uživatelé znakového jazyka, pro které je tento jazyk mateřský, přinášejí:

- Přirozené a autentické používání znakového jazyka.
- Vhodnou kulturní a jazykovou adaptaci.
- Jasné strategie vizuální komunikace.
- Lepší porozumění potřebám komunity neslyšících.

Progetto n° 2024-1-IT02-KA220-SCH-000253234. Finanziato dall'Unione Europea. Le opinioni e le opinioni espresse sono però solo dell'autore o degli autori e non riflettono necessariamente quelle dell'Unione Europea o dell'Agenzia Esecutiva Europea per l'Istruzione e la Cultura (EACEA). Né l'Unione Europea né l'EACEA possono essere ritenute responsabili di esse.

Jejich odbornost zajišťuje, že výsledná videa respektují jazykovou strukturu a vizuální povahu znakových jazyků a zároveň zůstávají srozumitelná žákům na různých úrovních.

Cílem je vytvořit plně přístupný vzdělávací zdroj srozumitelný dětem, mladým lidem i dospělým, včetně neslyšících žáků, uživatelů znakového jazyka, osob s obtížemi při čtení a lidí se zrakovým postižením.

Obrázek č.1

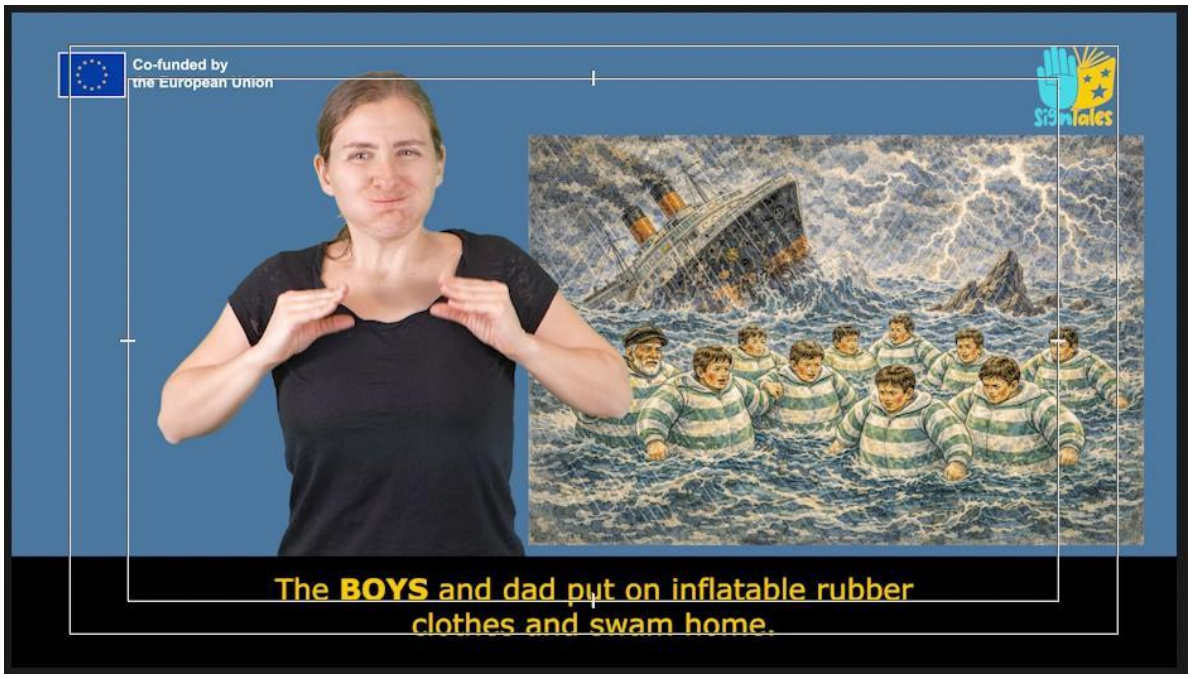
(zelené pozadí) → (barva pozadí)

Progetto n° 2024-1-IT02-KA220-SCH-000253234. Finanziato dall'Unione Europea. Le opinioni e le opinioni espresse sono però solo dell'autore o degli autori e non riflettono necessariamente quelle dell'Unione Europea o dell'Agenzia Esecutiva Europea per l'Istruzione e la Cultura (EACEA). Né l'Unione Europea né l'EACEA possono essere ritenute responsabili di esse.

Obrázek č.2

Obrázek č.3

Obrázek č.1. Uspořádání pro natáčení před zeleným pozadím.

Obrázek č.2. Střih videa znázorňuje nahrazení pozadí a začlenění obrázků.

Obrázek č.3. Výsledné rozvržení videa se znakující osobou, vloženými titulky a podpůrnými ilustracemi. Prvky přístupnosti: modré pozadí (#4B759A), černé oblečení a vysoce kontrastní titulky (žlutý text na černém pozadí

Progetto n° 2024-1-IT02-KA220-SCH-000253234. Finanziato dall'Unione Europea. Le opinioni e le opinioni espresse sono però solo dell'autore o degli autori e non riflettono necessariamente quelle dell'Unione Europea o dell'Agenzia Esecutiva Europea per l'Istruzione e la Cultura (EACEA). Né l'Unione Europea né l'EACEA possono essere ritenute responsabili di esse.

Závěr

Italská metodika adaptace kombinuje jazykové zjednodušení, postupné budování slovní zásoby a vizuální přístupnost a vytváří tak inkluzivní vzdělávací zdroje pro neslyšící i slyšící žáky. Díky modelu adaptace ve třech úrovních jsou psané anglické texty i videa v IS přístupné žákům různého věku, vzdělávacího zázemí a jazykových kompetencí. Naplňují tak hlavní cíl projektu Sign Tales: zpřístupnit evropské literární dědictví všem žákům.

Progetto n° 2024-1-IT02-KA220-SCH-000253234. Finanziato dall'Unione Europea. Le opinioni e le opinioni espresse sono però solo dell'autore o degli autori e non riflettono necessariamente quelle dell'Unione Europea o dell'Agenzia Esecutiva Europea per l'Istruzione e la Cultura (EACEA). Né l'Unione Europea né l'EACEA possono essere ritenute responsabili di esse.

Co-funded by the European Union

Progetto n° 2024-1-IT02-KA220-SCH-000253234. Finanziato dall'Unione Europea. Le opinioni e le opinioni espresse sono però solo dell'autore o degli autori e non riflettono necessariamente quelle dell'Unione Europea o dell'Agenzia Esecutiva Europea per l'Istruzione e la Cultura (EACEA). Né l'Unione Europea né l'EACEA possono essere ritenute responsabili di esse.